

Nr. 1.

Brasovu,

1. Ianuarie 1861.

Gazet'a si Fóiea esse regulat o
data pe septemana, adeca:, Mar-
tia. —

Pretisla loru este pe 1 anu 10 f.,
pe diumatate anu 5 f. austr. inla-
intrulu Monarchiei.

GAZETTA

TRANSSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

Samuil Micul. Georgie Sincal. Petru Maior. Georgie Lazar.

Motto: Samuila, se me priimesoi in curte'i, nu pe nimicu, ci voiu se'ti facu o copia din chronic'a mea, pentruca me vei tiené. G. Sincal in exiliu seu catra episcopulu S. Vulcanu dela Oradea.

Dómne, pana candu blastamulu acestu!
G. Lazar catra scolarii cei greoiti din Bucuresci. —

Dupa incheierea siedintiei din urma a comisiunii filologice romanesci conchiamate la Sibiu pe 2. Octobre a. c. Dn. protopopu Popasu a facut urmatoreea propusetiune.

„Calatorindu noi — asia incepú Dn. Popasu — cu, Baritiu, pretorulu I. Puscaru si adjuncetu I. Codru in Duminec'a trecuta impreuna, steteram pe ½ ora la satulu Avrigu aprópe de malul stangului Oltului, pentru ca se cercetam mormentul lui Georgie Lazar si locul nascerii lui, alu acelui barbatu carele e recunoscuta de regeneratorulu limbei si nationalitatii romane in vecin'a tiéra. Poporu numerosu — precum pe aiera forte raru — tocma esise dela servitiulu dumnediesc de sé'a. Stracurandune p'ntre ómeni ajunseram din-naintea bisericei gr. resaritene, in vecinatarea careia se afla asediatu mormentul ce cautámu. Cum erá se se intempe, ca unu capitanu de óste, nepotu de mama alu renumitului literatu unguru Kazinczy, cum si rectorulu gimnasiului evangelicu din Brasiova, fiindune astădata soçi de calatoria, insoçindune si densii la acelu mormentu ne intrebarea, ca cine ar si ingropatu la locul acela. Responsulu ne sú, ca ce a fostu Kazinczy pentru unguri, este pentru romani G. Lazaru celu astrucatu acolo.

Indata apoi ne apucaramu se recitimus inscriptiunea de pe micul si prea modestulu monumentu. Ce se vedemu ina, pétr'a fiindu forte farmicioasa, inscriptiunea in restimpu de ani 35 mai de jumetate sa stersu si a disparutu. Inca multu cinci ani si chiaru pétr'a intréga se va starmá, se va returná si va disparea. —

Cu aceasta ocasiune 'mi aducu aminte — continuá Dn. protopopu — cumea reposatii Samuile Miculu, G. Sincal, Petru Maioru inca 'si au mormintele sale, care ina nici atata nu sunt cunoscute natiunii precatul este alu lui Georgie Lazaru. Sunt de parere Domnilor, ca se se provóce natiunea la o colecta, din carea lui Georgie Lazaru se i se ridice unu altu monumentu dintr'unu materialu duratoru pe mai multi seculi; intru asemenea se se ridice si la cei trei barbatii ai natiunii unu monumentu comunu la unu locu unde s'aru asta cu cale. —

Membrii comisiunii primira acestu proiectu in testi in unanimitate; se escà ina intrebarea, déca acelu monumentu comunu ar trebui se fia totu materialu, seu mai virtosu ca se i se dea o alta direptiune si insemnatate ce ar potea se aiba o mai mare inriurintia asupra culturei nationale. Opiniunea Domnului canoniciu Cipariu precumpani cu totulu in acesta parte si asia se invoira cu totii: Unu fondu nationalu numit dupa acei barbati, destinat de es pentru ajutoriulu junimii studiouse, adaosu la platile profesorilor gimnasiali, incuragiarea literaturei. —

Aceasta cestiu Domnilor trebue se puna in misicare toate cõrdele inimelor de romani cu atatu mai virtosu, ca aceeasi provoca óresicum si onoreea nationala. O recomandam deci discusiunii publi-

Pentru tieri straine 7 f. 50 cr. pe 1 sem., si 15 fr. pe unu anu. Se prenumera la toate postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD corespondinti. Pentru serie „petit” se ceru 8 cr. val. austr.

cului intregu, eara cu opiniunea nostra nu voim se preocupam intru nimicu pe ale altora. Ceea ce ne mai simtimu indatorati a indeplini aici este ca, pentru generatiunea juna, carea prea se afla deparata de timpurile intru care au vietuitu — nu, intru care au suferitul acei patru regeneratori de a doua óra, in lips'a totala de biografii scrise cu adeveritie, se le comunicam o resicare date, spre a cunoscere din tresele, pentruca noi cei naintati in etate dorimua sa serbinte a pastrá memoria lui Miculu, Sincal, Maior si Lazaru; eara aceasta se poate cunoscere mai bine din lucrările loru literarii cate au remas in proprietatea posteritatii. Subscrisulu ina premite, ca cele inseminate aici le scria numai din memoria, pentruca in singuritatea unde se afla aruncatul de sorte ii lipescu cele mai multe fontanii.

Samuile Miculu de Sadu, ieromonachu in Blasius, apoi revisorul in Bud'a, studietu la Rom'a si airea, a tradus din nou Biblia, vechiul si nouul Testamentu, a publicat celu dintaiu (in anul 1780) o gramatica cu litere latine, a conlucrat la dictionariul de patru limbi, a lasatu in urm'a sa netiparite istoria biserică si o multime de alte manuscrise romanesce, care toate apucaseră in pastrarea episcopului Samuile Vulcanu dela Orad'a mare, pe care ina episcopul de acum in urmarea unei provocari venite nu scimus cum, le a datu in manile ministeriului lui Bach, de unde se prea intielege ca ar trebui se se recéra ca o proprietate nationala ce este.

Acesta e mai pe scurtu Samuile Miculu alias Klein. Samuile a murit in Bud'a ca revisor de carti, ca in Blasius n'a putut'o scôte la cale pana 'n capetu cu episcopulu Bob.

Georgie Sincal de Sinea, fiu din familia nobila si renomata, teologu de Rom'a, fostu bibliotecariu in Vaticanu, directoru al scólelor nationale, de unde scosu, — batutu cu palmile, de catra unu nobilu, Foszto; aruncat in temnitia ca turbatoru; denumitul revisor alu cartilor romanesci in Bud'a, esitu si de acolo, ajunsu sub acoperamentul amicului seu Samuile Vulcanu, mai tardiu protegeat in famil'a comitelui Vass; un auitoru alu „Cronicei romanilor” colesa din mai multe mii de scriitori, alu unei gramicice romane cu litere latine si a unei gramicice pentru limb'a latina, tiparit in Blasius 1803; luptatoru curagiosu pentru natiune, mai pe urma infrantu si sfarmatu in inim'a sa, umilitu in giganticul seu sufletu, parasito de geniulu seu, a murit, nu sciu unde, cu creerii cutieratii de o desperiune colosală, pentruca in dilele lui elementele toate fusesera in contra vointiei celei determinante.

Asia cunoscu eu pe Georgie Sincal dupa cate amu auditu despre deusulu dela Dn. canoniciu prepositu Ratiu, dela Dr. Ramontiai pe la 1828/9, dela tata-men, care ca studinte la vediutu cea din urma data in Clusiu paremise la 1804 imbracato in sumanu negru lungu si cu desagii de-a umeru, cerendu dela unii grasi bani de drumu spre a calatori la Oradia mare, cum si din cate amu mai culesu dupa spusele celor mai batranii ai clerului unitu pana pe la 1836; eara lectura Cronicei m'a confirmat in opiniunea mea conceputa din tinertatile mele despre geniulu acelui barbatu nefericit, carele dedatul o vorbi, a scrie si a lucra ca in dilele imperatului Iosifu II., nicidcum nu se poate dumeri si impacá cu mesurile represive si reactionare care incepusera a se luá in contra romanilor indata dela diet'a din an. 1791/2 incóce, de candu condeiulu de maiestru-ato consiliariului Mehesi depusese in supplic libellus valachorum toate dorintele si aspiratiunile romanilor. Iosifu nu mai era; ina Sincal trebuiea se devoie sacrificatu. Unulu ca si altulu se nescusera prea turendu pentru secululu loru. —

Petru Maior, nobilu de Dicio-St.-Martinu, contemporanu alu celor doi barbati mai susu numiti, studietu totu la Rom'a, prof. in Blasius, protopopu in Sz. Regine, in acesta calitate agunetu de

catra magistratulu localu in temnitia, apoi scosu de acolo cu caderea unora din membrii aceluiasi, revisorul de carti romanesci in Bud'a dupa Sincai; colaboratu la dictionariu; — a scriau si publicatu: „Istori'a despre inceputulu romaniloru in Dacia; Istori'a bisericei romaniiloru, seu mai bine fragmente din aceeasi; predicele, propovedaniile la morți, Didachi'a; ortografi'a roman'a cu litere latine (Clavis), o parte din Telemachu-lu lui Fenelonu, mai cateva dissertationi latinesci in certa cu slavulu Kopitar s. a.

Petru Maior nu avuse nici maninele cunoscintie, nici talentele lui Sincai, nici neaudit'a mai nainte la romani iubire de studiu si silintia de feru a ieromonachului Samuilu, elu insa avu mai multa cunoescintia practica despre omeni si patimele loru, sciu apoi se invetie chiaru din suferintiele sale; pentru acest'a dupace scapà de persecutiunile ardeleniloru, sasi, unguri si romau(!), adica dupa ce scapà din temnitia, parasindu'si scaunulu protopopescu, se trase la Bud'a, unde reesf a se pune sub protectiunea palatinului Archiduce Iosif u, carele eilua sub aparamentulu seu nu numai person'a, ci tocma si scrierile lui, precum se vede curatul din unu decretu alu acelui emisul in favorea „Istoriei pentru inceputulu romanilor in Dacia,” pe carea altii voi'a se 'i o sugrume. —

Petru Maioru a murit totu in Bud'a la 1821 (?). In an. 1839
'iam cautatu mormentulu; nu i l'am aflatu. Canoniculu Teodoru Aronu
succesorulu lui Maioru in revisoratu me asigură ca nu i se mai cu-
noscă urm'a de mormentu. —

Georgie Lazaru, nascutu in satulu Avrigu din o familia de cele mai bune, a studietu in Sibiu si la Vien'a; voindu a'si aseurat' existint'a sa in cleru, dupa pucini ani cati a petrecutu pe lunga episcopii'a in o trista disarmonia cu episcopulu Vas. Moga, geniulu si presimtimentele sale l'au impinsu, ca se'si caute subsistint'a in tiéra vecina intr'o epocha, candu acolo limb'a si nationalitatea romana devinise maltratata si bajocorita de catra straini intr'unu modu ne mai adituitu, intr'unu timpu, pe candu romanulu potea dice cu totu dreptulu ca odinióra cutare S. Parinte candu cu luptele relegiose in contra Aria. niloru: Natio romana ingemuit, dum se graecam esse vidi! Dela Domnu pana la celu din urma logofetielu scri'a si vorbi'a numai grecescce.

In dilele Domnului grecu Suti u, Georgie Lazaru pregatit cu unu frumosu tesaura de cunoștințe, înflacaratu de spiritulu naționalității, sbeutu din cartile lui Maiorul și din conversaționea ce avuse cu pucinii barbati romani, carii în acelu timpu de o reacțiune generală (după pacea dela 1815) încă totu nu sciusera despera de viitorulu romanului, armatul cu barbația unui martir si — cu saracia în punge, merge la București, se pune sub protecționa Balenilor și a Balacenilor, între carii naționalitatea încă nu amortise cu totul, deschide o școală românescă la monastirea S. Sav'a; începe dela ABC-dariu, preste pucinu însă năntă pana a prelege din filosofia și matematica; eara candu scôte pe scolarii sei afară la campu spre a ecsecută măsuraturi geometrice, și declarat de către calugarii greci de fermeatoru și turburatoru; după multe și neaudite persecuții în timpul revoluției Ispilantiane (1821/2) scapa cu fugă în patria sa, unde a-própe de a desperă ca și Georgie Sineai, moré luandu cu sine amară durere, că nu 'ia fostu datu a respunde intru totu gloriósei chiamari a renascerii naționale, la carea se simtise a fi destinat. Însă susțetu nobilu și mare, fie'li repaosulu paciuitu, pentru că scopulu teu e ajunsu mai pre susu de așteptările tale!

Cine vrea se afle ceva mai multu din viațea lui George Lazaru, se caute în „Curierulu de ambe secse” dela 1838 și în „Foaie” dela 1839.

Guberniului Tierei romaneschi e determinat, că indată ce se va fini clădirea cea maréția destinată pentru academia, său mai bine universitate în București, lui G. Lazăr se îndice unu monumentu în locul unde se află bisericuția dela S. Savă. Romanii de simtieminte condusi cam pe sub marea după timpurile de atunci de Dn. Petru Poenaru mai cercasera asia ceva pe la a. 1844; ci diplomația rusescă cu partită sa îl să lungită în drumu, în catu din acelu planu se alăse nimicu. —

Ce vi se pare Domnilor, mai si-vomu noi óre si pe viitoru condamnati, că pe acestu pamentu alu Transilvaniei udatu de atata sange si de multe lacrime a le romanilor se nu avemu nici unu locu de cultu nationalu, nici o suvenire monumentalala, care că nisces martori muti ai seculiloru se sia in stare de a nutri si adaoge in generatiunile viitóre simtiemintele nationale si patriotice? Este óre că se mai dispara si de acum inainte faptele nobile, generoase seu glo- rióse a le martiriloru nostrii, precum au disparutu ele pana acumu? —

Eu nu mai crede acasă.

De amu noi ca vomu merge cersindu din casa 'n casa cate 10—15 cruciari dela o famil'a. indurative cresciniloru, compatimitive romiloru vone insive et:

Date obolum Belisario.

Nu mai lasati atatea lacune in Martirologiul vostru.

Rogati si pe acei archipastori ai vostrui, carii sunt totuodată romani, că se dea binecuvantarea loru preste acestu propusul evlav osu alu vostru.

Zernesci, în ajunul nașterii lui Christosu.

G. B. —

А падъ, 31. Дечемвре ст. н. 1860.

Ли 8рт'a челорѣ зice ли Nрii 52, 54, 55 аi ачестei Га-
зете се тоi рецистътъ чева шi din віаца постръ конституцionalъ,
— шi къ ачестъ съ ликеиътъ апглъ 1860.

Ли сгомотвлі ші тврбярареа, къшнпате пріп паблікареа дипломеі din 20. Октоubre се днчепó къ днчетвлі ші пе аічі а се формаре партіите, ші а се пыне ли аптивітате органикареа комітатвлі. —

Съпремълък комите de Бохс 'ші ұпчепд аптівітатеа къ кон-
кістареа тетбрілорд маі афльторі ұп віедъ din комітетын din
1848, кам пе ла тіжлокылъ ачестеі үзне, — къ кариіл апоі үзін
о конференцъ дескісъ ұп прівінца комиғупереі комітетыні орга-
ниаторд. —

Ачестей конференце се премісеръ маи тълте конференце привате, щиньте парте ла фисчий съпредсъд комите, парте ла кондакторий де партите. —

Ромънії юнкъ Фэръ adвocaції ші кількаці ла колеслтаре прелітінарь пріп зелослд конфрате алѣ постръ D. Ioanъ Поповічъ adвокатъ, пентръ ставіліреа kaleї, пре каре ворѣ авѣ а юнаітаре юн війторіз ші пентръ а се компоне юнаітэ de тóте спре а пъши пентръ віневентареа супретвлжі комітэ din партеа ромънілоръ. —

Дп ачестъ конференцъ с'а афлатъ ші о астфелів пропаганде
квткъ: „ромъній съ стеіе по локѣ, иі съпт 2 din 3 пърці, ба ші
таі твлѣ, але ачестъ комітатъ; съпремълѣ коміте е аристократъ
mariapѣ пекъносокътъ пън' акът а фіре амікъ ромънілордъ, препон-
depanca пътереі дп формъ се веде а фіре ші е дп тъпъ та-
гияръ; — съ се deie dap' окасіоне mariapілордъ аші арътаре фръ-
ціетатае прокітматъ дп лътка таре; де ва фі пофтітъ брекаре
dintre ромъні, — ла атаре консултаре пріп дпсвши съпремълѣ
коміте, — ка ромънѣ, — ачеста се аівъ а дптребаре пропор-
ціонеа, дп каре воіеште съпремълѣ коміте а дпппрѣтъшіре пре-
ромъні дп есерчіїлѣ егамеі дпдрептъшірі; нѣ се ва еспріма
съпремълѣ коміте дп прівіца пропорціонеі, съѣ ва фі ачеста
ставерітъ пекъвенітъ пропорціонеі локгіторілордъ ромъні, съ і се
зікъ съпремълѣ коміте adieu, ромъній съ се ппн' єръ дп аште-
птаре; mariapїй съ се лёсе а органісаре комітатълѣ квт ворѣ
врѣ ші a dicnse de noї фъръ noї, токта дп контра пріпчіпілазі
пріп дп прокітматъ де недрептъ. —

Ачеастъ пропупере — ші проіепт⁸ *), — ретасеръ тпсе
есздать, ші съ статорпіч а се віпевентаре супретвлѣ коміте тп
літба ротъпъ, че с'а ші лптажплатѣ; ротъпії се арѣтъ кѣтѣ маі
лоіалї, еі дедоръ крезъткптѣ сімдзлѣ de дрентате mariapѣ;
mariapї ші маі вѣртосѣ кліка mariapъ ле респуксеръ къ перфі-
дитате, прекът се ва bedé маі да вале. —

Конференца дескісъ къ тетбрї комітетѣ din 1848 се дїнѣ, дп каре съ декретѣ, къ: днпъ че твлці dintre тетбрї din 48 нз маі есістѣ, съ се конкіште попорвлѣ респептівѣ репресажантан-ци ачествіа 1. днпъ о шїе, ла о похъ алецере de комітатѣ пре 28. Дечембр. — Се нз те minunezi?! авіа трекѣ дп декретѣ, ка котвеле ротъпешті се фіѣ провокате дп літба ротъпъ; дпевши супретвѣ комітѣ се днчеркъ а днпътпаре ачеотѣ про-јентѣ прописѣ de Б. Лєдовікѣ Шимоні ші спріжинітѣ de маі твлці; ші дп ырмъ нз се дпвои, de кѣтѣ ла травеостареа оріціналвѣ тагіарѣ пре ротъпіѣ. — Азід! се шїді че ве аштбптѣ ші пе Двѣстъ. —

*.) Декъ нъ вреаці се маі репънені ѿаръші а чіпчеса роітъ дн ка-
рълѣ статылѣ, аноі, пептв Dsmneze, се тішкътмѣ ші ахеронта, ка пічі ынѣ
локѣ, че не компете ніёе дн opdinea алецерілорѣ се нъ'лѣ скъпътмѣ din
тъпъ. Аста ва се зікъ а авѣ віеъзъ констітюшіональ: съ тъблі къ фрптеа
рѣдікатъ, се 'ци апері дрептвлѣ къ орче преуѣ скълъндѣте de timпriѣ ; нъ
не съкчедѣ тóте днкордѣріле, атвпчі потемѣ еши ші днаітеа Европеа къ
насѣріле постре, ші віна нъ ni ca da ніёе чі человрѣ че аѣ квтріератѣ лъ-
шea, къ'сѣ партъторі de чівілітate дн orientѣ, ші аноі ei съпт чеі маі ті-
рані ескісістї ші desпредвігторі de totѣ че e дрептѣ, фацъ къ колокшітбреле
націоні. Аша фрацілорѣ пе totѣ локълѣ се не ыптьтмѣ а пе стыліе дреп-
твріле, ка се нъ не днпьте кіарѣ ші ei, къ поі la льмина сорелі ліверта-
теі ші а констітюшіоні amѣ devenitѣ орві, ка реакціонарі, карій нъ штідѣ,
че е лівертагеа.

№ е певніше чине таємкъ 7 пїпї, чї е певніше чине іе дѣ! Ресъята-
теле апої се ле вомбадьмѣ фрацілорѣ пїпї ла марциніде пїтъпълъї, ка-
се пе афъмѣ demnї de протецерее опїнїшнєї пївліче. —

Ped.

Decspre азгсрile комісе къ іnterпретареа тествлыі тръшіоෂ, пріп комѣпеле ротъпешті, нѣ mai амѣ съ зікѣ пітікъ, — nsmal атъта амѣ съ дисемнѣ, квткъ оквпареа постгрілорѣ потаріале mal ғn тóте комѣпеле ротъпешті пріп indibizl mariapі хътіоїш de a domnipe de o парте, — ші пепъсареа de тісєрчіа ші de жоозлѣ rpadѣ de квткъ а gnei іmpocante пърці а клервлыі ротъпѣ de алтъ парте, — піч нѣ оффере а се прескппере, ка репресжлтапії комѣпелорѣ ротъпне съ фі штітѣ: dспъ че съпт кітапі да Apadѣ? Mai bine de a ce adавцере къ:

а) În testul provokărei la adunare prima prîvirea să fie că
la articolul de legea electorale din 1848 și acăstă lege, și
altele ne precește, nu să fie într-o altă, ca opoziție
privată românească ce se coadună de prin totă luceafările, ne când
din contră cei mariari și mariaricăi de prezentăndenii confederație
la congregația din 28. Dec. —

б) Ап ziga конгрегаціоне, спре пепорочіре, авврътъл дикъ
ші впът тімпъ, дн каре съ п'юл dai кънеle афаръ. —

Се ұғындың даръ ші ұғындециңда ротъп кал күтре 10
оре, күндө ақтам сұпремчыл жаңылай, — каре'ші әрдікасъ шéса ші
сказылж ұнтр'япк атбіті строжніз алж қасеі челеі бътрыне de ко-
шітатж, — ұнтрекірятж de 30—40 метбріл аі қлічеі тағиаре,
пъсесе ұн аптівітате ші күрдере стрігареа пътмелорж фіторілорж
метбрі de комітетж din о лістъ пріп концептереа метбрілорж
қлічеі тағиаре ұн конференце прівате але лорж, ұнайтте ста-
торпічітж, — ші ла стрігареа пътмелорж қлічеі de сказылж комітегі
сұпремж ұнкынірхтірде пъккете, съ ресиандеа кз күте әнж „бі-
жен“ dimпрецирж; репресжптанж комүнелорж ротъп, чеі ротъпі,
се сквтса карій пре зnde потеа, де плодіе, ка се штіе: че се ұн-
таңтапш? ші ка съ фі фостж ұнтребаці ші деонре а ле лорж пъ-
рері? —

Днії dintre români c'ăd folosîtă de potereea квънтулăй, а-
пътme: ветеранъ постръ падіоналістъ D. Ioană Arkoși адвокатъ,
каре щинъ о ворбіцъ таі ляпгъ ʌn літва ротънъ, — чі фъръ
тотъ ефептвій фаворіторій; лякрабіле кврцеа дыпъ плакалъ алтора
ші статвій de 130 din 1848 съ търі да 450, пріптре її ші ро-
тъні dectvі, dap' ʌn minopitare таре, къчі mariapil пептръ а'ші
асеквраре maioritatea, вжржъ зпеле fatimil ale клічі mariapre
de ценулахъ тасквілъ, къ тої копії dela тікъ пън' la таре ʌн-
тре тетбрї компітетвій. —

Ли zioa вртътъре, — къндъ акът репресията піл ротъпі аі коміспелорѣ рошъпе, пештиндъ че воїскѣ в фаче, ші че факѣ Domnii, таі тої съ рефтербосеръ кътръ ветреле сале, — с'а днчепътъ автентікареа протоколъзъи дн cala чеа шаре а касеі челеі побе а комітатъзъ; ачі съ скълъ D. Ioanъ Raцъ протопопъ рошъпъ, ші комібътъндъ, къ о квънгаре алесъ дн літва ротъпъ цінитъ, прочедбра цінереі конгрегаціонеі de epi, пофті некондіcio-пата пріміре дн комітетъ а таі тълторѣ indibizi de днкредере ротъпі, ші спре ачестъ скопъ предеде о лістъ de вр'о 160 пште ротъпне, комітатъ супремтъ. —

Ачі се днчепікъ єръ deesbatеріле pro et contra, комітеле
свпрешъ пъсі а се опнрере проіентвлі фъкятъ de D. прот. Радъ,
алегенідъ къ н'о съ рочедъ dela отатвлі de 450 чі ти вртъ къзъ,
проіентвлі съ пріті ти прічинівъ, — чі комітеле свпредъ, тотъ
пшеле ротъпъ, ти контра кърві съ apdikъ dozъ стрігіръ de „нѣ“
сéж таі віне: „пем кел“ дял dede сортеі вотвлі; ротъпії
стрігаръ къ нъ воръ съ вотіеze, прекжт піч нъ аѣ вотізатъ; ші
аша аѣ dechise вотіріле mariare аօспра върбацілоръ ротъпі; ля-
крулъ с'а пертраптатъ ші kondасъ фъръ тотъ пріпчіпівлі ші ре-
спептареа проклататеі днфръцирі, de бась нъ с'а ціпітъ, декътъ
хъщіреа de a domni a елемептвлі mariаръ, върбації чеі таі
стрігаці de ротъпі, — сéж кум зікѣ впії ротъпі ренегаці пре-
аічі: — Romanissimi, съ тръптиръ впвлі фппъ адтвілъ. —

Аквъ съ apdikъ тукъ одатъ D. protopopъ Рауъ ші стрігъ: „Е ѿшордъ аквът а вотiza, къндъ репресажптації роmъні, перфідъ оеджші, с'аd тиpъштіатd!“ къ ачеста съ деpъртъ din конгрега-ціупе, лъсъндъ ші елъ лъкрглъ ти сортеа с'a ші впіl певлікъ in-компетенте. —

С'аš mai adaoš apoł din партеа тарілоръ вр'о 50 мем-
брї кариї тошь фхсеръ нримін кх аплахсъ. —

Ші аша: статвіл din 1848 de 130 төмбірі, акын есте ардикаты престе 700, ротыні ғына елж кам да вр'о 260. —

suverane, că majoritatea nu minoritatea se figureze că reprezentanta; destulu că la intemplare candu partidele neliberale ar' invinge, că numă aceleia individue care au 100 fr. venitul curatul din araturi — costuri — vii — pasiuni și paduri etc. se aiba votu și scaunul în adunarea comitatului respectiv, — atunci cea debue se pretindemul, că proprietari singuratici cu veniturile curate mai mici de 100 fr. la oalata socolite încă se aiba dreptu cumulativu de atati indreptatiti cate sute, are avereala loru intr'un'a socolita, și prin atati membri se se reprezente în adunarea comitatului cu votu decisivu, — de unde comunicele comitatelor avendo venitul curatul dela . 1000 — 4000 florini.

Din scaunele reg.	1000	—	6000	"
Din scaune secuiesci	1000	—	2000	"
Orasie de categoria 1-a	1000	—	20000	"
"	"	2-a	1000	— 16000
"	"	3-a	1000	— 8000

Mai incolo proprietari cu venitul mai micu de 100 fr. (socotindu-se pasiunatu si padurile pe numele comunei puse inca la rubrica a-cesta — (dupace proprietarii cei mai mari au pasiunatulu si padurile separate in foile loru respective puse) posedéza unu teritoriu in Transilvani'a că : 7 la 10.

Minoritatea cu 100 fr. că : 3 la 10.

Vomu paté dar' dice ca astfelia avemu constitutiune reprezentativa — inse libertate restrinsa, si dupa acceptarea planului de (5) — 10 — 20 — 30 fr. libertate completa.

Dupa venitulu minoritatii cu eschiuderea majoritatii va fi una constitutiune nerepresentativa, pentru ca $\frac{7}{10}$ a patriei noastre nu va fi reprezentata nice in comitate, nice in dieta.

Oricum déca liberalii magiari voru invinge si voru tiené cu poporul — apoi națiunea romana fiindu mai tóta din poporul, mana de mana vomu tiené cu fratii nostri liberali, si póté va fi pace perpetua intra noi si intra ei, precum intra noi si fratii nostri sasi pentru totudeauna. —

Alexandru Ciaolanu,
Recl. Com.

Meditatiuni la anul nou 1861.

Оаменії факъ політика ші політика пе ётені. Дрептвріле се къштігъ ны пътмай пріп ётені чі ші пріп дніпрецизрърі. Къровлъ тімпілоръ ші алѣ ідеелоръ стръфортмезъ кондіціоніле віеділ попо-релоръ ші кіаръ ші дрептвріле се стръфортъ дніпъ еле; днісъ тотъ пътмай търиа de спірітъ kondысъ de сімдзл пептръ бінеле кон-фрацілоръ съї ші політика de a скоте тóте ла кале къ ea, съп-факторії віедеї впні попоръ. Апнлъ 1861 фъ днітіппінатъ de жър-палісті дні прагвлъ івіреї лві къ тотъ фелвлъ de вісгрі, къ пре-сімдірі ші профедії desпре стрътвтърі шарі дні прітъваръ, desпре ввзгіте de тангрі, desпре ресквалареа пад'впілоръ челоръ асвріте, каре тóте ші алѣ датъ тъна дні тóтъ Европа спре а'ші елгата nedenendinда; днітрава Тіспі еміграптвлъ таіяръ пріп Даїтціа къ лекіонеіе че ле дніпіїндэзъ, проргтпева Клацка де кътъ Дв-нъре, ші поръ лінсі полопії а се отрекура пе ла Прятъ дні съеі спре a anpinde Фоквлъ дні Галіціа ші Ресіа; церманії воръ da тъна съ се впескъ ші еї, таіярії сéж аліатъ къ фръпчії ші іта-міенії ші ештіа къ тóте падіоніле Европеї ш. а. ш. а. Прогресвлъ цепералъ дні кълтвръ ші лятіпаре алѣ попорълоръ а дніaintатъ къ твлтъ ші департе, декътъ ка врепнъ статъ дні лящеа чівілісатъ съ ші путь твлтъ съста ші гъберна Фъръ конкірсълъ опініонії пыбліче ші днівоіреа попорелоръ челоръ dopіторе de зіацъ ші десволтаре ліберъ; трекута ші венквлъ віклепіелоръ ші алѣ кастелоръ ші астъзі вай de статвлъ ші попорълъ ачела, каре дніші реашэзъ вітторіялъ съвъ ор пе ресфъдлъ аристократікъ ор пе грэфіа ші атвіціоніеа бірократікъ ші ны ші вжитосъ пе стжлпахъ

— Бочеа попорялі с бочеа які Димитреев, щі съверапль фіе елд персопъ ор паціоне, каре ва реп.ънє ші актъ схрдѣ ла бочеа попорялі, ачела пз е пъріпте адовератъ, ачела требвіе съ се пе-
рікілезе кх преділепчхрі кх адешії сті кх тотъ. —

Noi de acestea meditătă, cîndă națiunea română reprezintătă de laatăra împredințărilor să se întâlnească într-o cîteva zile după congresul național. Se fiind de laună după alegătură pe primul loc! Univerzitatea română dintr-o școală apărătoare din 1861 se fiind înființată și înaintea lui 1437 și 1438 (cîndă se înființă copiile magiară, secvă și săsă acasă) că
țără de sprijină și încurajă copiile maghiare și românești, ca și în 1848, care de la reprezentantele sale totușă nu au putut să
reprezintătă de orașul Brașov, în cîteva zile după demisia sa și în
țără de vîîndă împărtășă. — Fiind, ca și în concordanță cu română, la
care neașadară a cărui cîteva zile înainte a venită, alături de gloriei săi fericiți naționale, ca o dovadă de la partea sa a legătură cu Eroii, că română
a devinut cîteva zile înainte unul dintre cei mai mari. De la unul din

A i n d u i n 16 Decembre v. 1860

воштрі арзикъ пре'птреккте ші ворѣ таі арзика фелів de фелів де сешіце de чёрть літре вої, пептрака се поітъ еі пескі дп тэрбэрле, чеід веді фаче вої къ літпърекеріле, че вад съплатѣ ші въ ворѣ таі съпа грбца дрептврілорѣ політіче, дѣкъ нѣ ве веді дпълца престе тіоте інтереселе прівате ші престе патішіле нѣтре de веакрѣ літре вої пріа інішічі вонштрі; дѣкъ нѣ веді лікра тъпъ'н тъпъ', пептре ка съ реешіці ші вої дп кълтєа de алъзі, пеавѣндѣ ліпсъ de граціа ші фандірапе алтора.

Аша е, къ ротъпвлѣ аре пътai впѣ інтересѣ престе тоате інтереселе, пе чела алъ ферічірѣ коміоне націонале ші въпъндѣ къ тоціи пе ачеста, челелалте кътіе тіоте de cine пісе ворѣ adasце пѣвъ. — Dea червлѣ даръ, ка ротанвлѣ съ аівъ ші пътai о сін-гирѣ вбітъ ші аноі о сінгирѣ впітъ ші солідарѣ ліккордare къ тоціи літпъ'на спре а ші елгита пе калеа легаль інтереселе віеції саіе політіче къ о істедіме секврѣ ші о вжжоюе пе'нфръпть, пе таі лъсъндѣ пічі кътѣ лі негрѣ съпѣ впгіе din чеа че пе компете ка падіоне коегаль. А треккѣ тітпвлѣ компліментелорѣ ші ліп-гемірілорѣ; de актѣ лікколо ротъпвлѣ літгрѣ дп тавера ліптеі констітуціонале, п'аре съі фіѣ фрікъ пічі de втбреле фоботелорѣ теропісме, нѣ, нѣ, ші еаръші п'я, пічі одатъ таі тѣтѣ въ. Аша даръ ла ліптеі фрацілорѣ, ла къпцелене, ка аста din анълѣ поѣ, оркъндѣ ва фаче требінда, ші аноі de тімпнріе съ пе лікъпітѣ ші съ пе фолосішѣ тотѣ къ ліпделене, ші de дрептвлѣ амъореі орънде вомѣ авѣ проспекте, еаръ дѣкъ вомѣ веді къ пі се фаче недрептате, съ п'я десперѣтѣ, чи ее тішкъмѣ тіоте, ка съ лътв-рітѣ апроне ші денарте опіпіоне пъблікъ деспре стареа лікру-лі ші спірітвлѣ че dominézъ дп падіоніе челеа съпремагістіче, каре пе ворѣ недрептѣді съпѣ стѣма дрептвлѣ лорѣ історікъ, къче вені тітпвлѣ, къндѣ тіоте лічкеркъріле двштапе се ворѣ по-тикні de тірвѣлѣ къпцелене, ротъпвлѣ. Amin!

Лі Бѣнатѣ саі denomіtѣ de комії съпремі: Іосіфъ Редіч дп коміт. Бачка, — Emanziл Гождѣ ла Крашѣ, — Ioanѣ Da-маскинѣ ла Темішбіра, ші Ladionlaш Каражоні ла Торопталѣ; — ачеста в штіре офіциаі.

Маіестатеа Са Ліппрѣтвлѣ а датѣ о ямпестіе цепераль пептре тіоте літпътвріле demne de nedépcь дп Унгаріа, Кроаціа ші Трансіловія, кареа цінтасерѣ ла скітвареа сістемеі гвберніи dinainte de 20. Октомбрѣ.

— De тімпнріи конферіоне din Алба-Желіа (фіа „Kozlony“) съпѣ denomіtѣ:

Ромъпі: Мітрополітвлѣ Стерка-Шевлѣ, епіскопвлѣ бар. де Шагна, Іосіе Aldeleanu, Ioanѣ Branu de Lemenu, Павелѣ Дѣнка, Dim. Moldovanu, Франціскѣ Lemenu, Августинѣ Ladoi.

Онгврі: Коптеле Емерікѣ Міко, епіскопвлѣ катол. Лідо-вікѣ Xainalndѣ, коптеле Dominikѣ Telекі сепіорѣ, вароне Стефанѣ Kemeni іспіорѣ, коптеле Франціскѣ Белдї, Каролѣ Zeik, Алексів Nari, Ліпз Веер.

Съкѣ: Бар. Каролѣ Апор, Стефанѣ Хорват, Ioanѣ Gaal, Стефанѣ Угрон, Франціскѣ Фосто, Moioi Bepde, Алексеі Dожа, Іосіфѣ Nari de Папіт.

Сасі: Барон. Франціскѣ Салтен, Каролѣ Маагер, Cimonѣ Шраібер, Іосіфѣ Травш, барон. Вілхелмѣ Konpadchaim, Konpad Шmid, Вілхелмѣ Шmid, Daniilѣ Стебрігер.

Четъцені: Іакабѣ Bordan, Алексеіе Ciwonu, Александрѣ Dobalї, Павлѣ Rot, Георгіе Собослаі, Сіцісмандѣ Сенткіралї, Да-пілѣ Kovac.

Ачестъ denomіtѣ а фъкѣтѣ о ліппресіоне фортѣ реа атѣтѣ дп ротъпнї, кътѣ ші дп сашї de аічї, карі 'ші еспрімарѣ дп пъблікъ петвідміреа атѣтѣ къ алецереа персоналорѣ кътѣ ші къ вѣтѣтѣреа ла окі грѣтѣдіре de mariapri літре denomіtѣ; п'я зи-четѣ, къ сашї ворѣ а ші фаче че аѣ zicѣ „K. Z.“: къ ее ліп-доіеіскѣ, дѣкъ ворѣ терпѣ ла о астфелѣ de конферіоне ор ба, къчі еі вна zicѣ ші алта факѣ; чи ротъпнї вѣдѣ дп ачестъ про-порціоне о апкѣтѣрѣ прea двштапе din партеа капчеларівѣ асспра падіоніе ротъпнї, къче ачеста дп шартеа побілітіе (terra nobilium) дпкѣ аштента съ фіѣ репресілтатѣ, фіндѣтѣ ea дпкѣ аре о побілітіе demnѣ de респектатѣ ші кредитібсъ падіоніе; еар' п'я de деспрецитѣ кътѣ се деспрецискѣ пътai ренегації, карі п'я терпїтѣ алѣ трактаре. Апоі mai віпе ші алѣ літре-вape la тіжлокѣ двшп дрептвлѣ історікѣ: Кътѣ ші къ че скопѣ с'а ботезатѣ теріторівѣ коміателорѣ (каре mai nainte фігра пъ-мал къ п'ятіре історікѣ: „terra nobilium“ de п'япнрітѣ шаріарѣ mi ліккіторї de аколо п'ял de падіоніе шаріарѣ, къндѣ еі ре-опектівіе mai тодї съпѣ ротъпнї, афарѣ de бр'о кътева оаце? — De че п'я с'а ліатѣ de басе історікѣ петешій, съкїй, сашї ші ротъпнї? Се аѣ дѣкъ с'аі єгалісатѣ прерогатівеле, de че п'я с'аі

сокотітѣ ші алътвратѣ ші петешій mariapri ла падіоне зпікъ аса, кътѣ с'а фъкѣтѣ къ петешій ротъпнї? Bal de дрептатеа асіатікѣ Сокотіцівѣ алтфелів фрацілорѣ, къ алтпіптрепеа въ двштапнї пе тіотѣ літвеа. —

— Еоч. С. капчеларівѣ бар. Кемені се аштептѣ пе 15. Ian. дп Клаждѣ. —

Пе тідівпеа депутъчіпеі ротъпнїтѣ дші ші афлѣ дп „K. Zeit.“ Nr. 5 впѣ крітікѣ сасѣ фѣрѣ консіціону; дп inima къргіа маі къ п'я се афлѣ пічі о кътърѣцѣ пептре консервареа врезнї оімпѣ de адевѣрѣ ші дрептате; дпсъ ресфрѣпцереа ачестѣ каш-піонѣ алѣ еоклісісмѣтѣ ші алѣ тінчіпеі се діне de компетіпда алтора.

Тотѣ „K. Z.“ се mai етернѣзъ ші къ впѣ респіпсѣ la впѣ артіклѣ дататѣ din Клаждѣ дп „O. d. Post“ Nr. 329, каре ешітѣ дінтр’о пеапъ консіенцібсъ ворбісе адевѣрѣді пептре ротъпнї. Апоі респіпсѣ la падіоне еаръші п'я п'ятѣ еші декѣтѣ пътai дін-тр’о пеапъ едереапъ, а впѣ скрііторѣ, каре 'ші авѣ п'пктѣді плекаре: Calumniare audacter. —

Cronica strâna

ПРИЧІПАТЕЛЕ РОМАНЕ. Бѣкврѣштї, 14. Дечетѣбрѣ в. (Капетѣ.) Алѣтѣ літпортапу аре wedinga камероі леісілатівіе de Жoi, 15. Деч., дп каре алесслѣ depутатѣ алѣ Брѣлѣ Mapolake Костаке, къ тіоте къ e moldoveanu, фѣ прокітатѣ ші реквпоскѣтѣ de depутатѣ алѣ камероі din Бѣкврѣштї пе басеа впітеворѣ інтересе але вѣбіорѣ Прічіпате, деспре чеа че тѣлдѣміндѣ depутатѣ adasce, къ елѣ сперѣ, къ дп скрітѣ тітпѣ ворѣ вені ші depутатї Mѡldovei съ літврѣшоузе пе колеїи съі din Бѣкврѣштї, — ла каре съ adasce ші вотареа проіектѣвї п'пктре стіпендиареа жвпіорѣ школарї, карї dictiпшї дп kondiтita с'а вреаѣ а'ші кон-тіпва ствдіе. — Ферічѣ de цѣра ші падіоне ачеса, а къреї фіїлѣ алѣ таі тѣлѣ гріжѣ de ферічіреа пъблікъ, дектѣтѣ de літп-рѣлѣ партікларї; ші чеа таі ферічітѣ, о ведемѣ, къ e ачеса, каре аре чеі таі тѣлї вѣрбаці девотаці дп съпденіа консіціону п'пктре віпеле пъблікъ алѣ падіоне сале! —

Мai п'птрпсерь престе Карпадї ші алте штірѣ decare ліпоп-дареа волгптарілорѣ mariapri ші полопї, карї сервісерѣ съпѣ Га-рівандї; дпсъ la черереа консіклѣ ч. р. авотріокѣ се пескескѣ ші ретрѣтѣ парто престе грапіцъ, парто пе la Галадї престе Dapre, кътѣ се літпѣтѣлѣ декврѣндѣ къ 7 таіпадї, карї din Iashї се ескортарт престе Dapre.

Томбатереле с'ёв боіерї чеі рѣціпії се вѣкврѣ de веніреа грапгоріорѣ ачестора, fiindѣ аштептѣ съ се факъ о тѣрѣвраре дп Аустріа ші Ротъпнї, ка се кампетe Rascia стеамъ de a mai фаче ліпвасіоне дп Прічіпате; — дпсъ енергібсъ п'шіроа a Domпnulі п'пктре опърареа п'птралітѣді фісвѣ сперапу, къ дп скрітѣ ворѣ ретігра тоці вагабунї. Планвлѣ lорѣ ле ера, ка съ тѣкѣ din Прічіпате дп Съкѣиме, unde adъвгѣндѣшї браце армате съ порпескѣ кътѣ Унгаріа ші къ тоці съ'ші елгита nedendendinga ротъпнїссе къ тотѣлѣ de кътѣ Аустріа, пе каре о ціп de дестро-пать (дп Dobrіdїnѣ?) El zikѣ, къ фрацїи лорѣ кам de компѣді прочедѣзѣ ші дп Унгаріа ші Apdealѣ цінтіндѣ тотѣ спре ачестѣ скопѣ ші аштептѣ къ ліпкордаре лорѣ. —

Insciiintiarea de Prenumeratiune la Gazet'a Transsilvaniei si Fóia pentru Minte, Inima si Literatura dela 1. Ianuarie 1861.

Прецврѣ препят. есте пе сем. 5 фр., дп лівптрѣлѣ топархіе, ші 7 фр. 50 кр. т. а. дп церіе din афарѣ.

Скріоріе се прімескѣ пътai франката. Адреселе се фіе аквратѣ п'ссе ші пошта din врѣмѣ асеменеа. Се п'гое препзтера пе ла поште ші пріа OO. DD. кореспонденцї.

Кърсврїе ла вѣрсъ дп 11. Ianuarie k. p. стаѣ ашea:

Bal. авст. фр. кр.

Галвінї літ срѣтештї : 7 11

Азгсврѣгѣ : 150 —

Ліппрѣтврѣлѣ падіонадї : 74 40

Овлігациїе металіче екѣ de 5 % : . . . 62 25

 Се алътврѣ п'пктре впїл о Фоіѣ d. „Bazar.“